

KVALITETSDEKLARATION

Miljöräkenskaperna - Miljösektorn

Ämnesområde

Miljö

Statistikområde

Miljöekonomi och hållbar utveckling

Produktkod

MI1301

Referenstid

2003-2022

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	5
1.2.2 Variabler	8
1.2.3 Statistiska mått	9
1.2.4 Redovisningsgrupper	9
1.2.5 Referenstider	9
2 Tillförlitlighet	9
2.1 Tillförlitlighet totalt	9
2.2 Osäkerhetskällor	10
2.2.1 Urval	10
2.2.2 Ramtäckning	10
2.2.3 Mätning	11
2.2.4 Bortfall	11
2.2.5 Bearbetning	11
2.2.6 Modellantaganden	11
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	12
3 Aktualitet och punktlighet	12
3.1 Framställningstid	12
3.2 Frekvens	12
3.3 Punktlighet	12
4 Tillgänglighet och tydlighet	12
4.1 Tillgång till statistiken	12
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	13
4.3 Presentation	13
4.4 Dokumentation	13
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	13
5.1 Jämförbarhet över tid	13
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sam användbarhet i övrigt	14
5.4 Numerisk överensstämmelse	14
Allmänna uppgifter	14
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	14
C Bevarande och gallring	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	15
G Kontaktuppgifter	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken om miljösektorn ingår som en modul i Miljöräkenskaperna. Miljöräkenskaper syftar till att beskriva sambandet mellan ekonomi och miljö.

Statistiken om miljösektorn syftar till att redovisa den del av den svenska ekonomins produktionsaktivitet som alstrar miljövänliga varor och tjänster. Inom EU regleras miljöräkenskaperna och statistiken om miljösektorn (EGSS) av EU förordning 691/2011¹ som specificerar dess innehåll och krav på årlig rapportering till Eurostat.

De mest framträdande aggregaten över miljösektorn är dess marknadsproduktion, förädlingsvärde, sysselsättning och export. Sektorn för miljövänliga varor och tjänster har samma systemavgränsningar som ENS² och består av alla miljövänliga varor och tjänster som skapas inom produktionsgränsen.

Avgränsningar av vilka ekonomiska aktiviteter som ingår som miljörelaterade är beskrivna i Eurostats handbok för miljösektorn³. De svenska skattningarna över miljösektorns storheter utgår i huvudsak ifrån en mikrodatabas med företag som alstrar miljövänliga tjänster och varor.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Miljösektorn ska beskriva och sammanfatta den del av den svenska ekonomin som producerar miljövänliga varor och tjänster. Syftet är att mäta utvecklingen av den gröna ekonomin och grön sysselsättning. För miljösektorn beräknas bland annat det förädlingsvärde, den export, den produktion och den sysselsättning som sektorn för miljövänliga varor och tjänster genererar.

Statistiken om miljösektorn används som underlag i miljöekonomiska analyser och bedömningar, både i Sverige, regionalt och i EU.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken om miljösektorn utgår i huvudsak från en mikrodatabas med företag som alstrar miljövänliga tjänster och varor. Syftet är att beskriva den svenska miljösektorn avseende dess bidrag till Sveriges förädlingsvärde, export, produktionsvärde och sysselsättning. Eurostat (EU:s statistikbyrå) liksom Sverige och andra delar av EU använder statistiken över miljösektorn som ett sätt att analysera omställningen mot grön ekonomi och grön sysselsättning. Statistiken rapporteras årligen till Eurostat.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02011R0691-20140616&from=EN>

² ENS 2010 är den svenska versionen av ESA 2010, European System of national and regional Accounts. Den bygger i sin tur på FN:s Standard for National Accounts, SNA 2008.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/7700432/KS-GQ-16-008-EN-.pdf/f4965221-2ef0-4926-b3de-28eb4a5faf47>

Huvudanvändarna av statistiken är /har varit Eurostat, Tillväxtanalys, Regeringskansliet, f d Nutek och ITPS, Swentec (Sveriges miljöteknikråd som lades ned 2010), regioner, kommuner och länsstyrelser. Data efterfrågas även av journalister, forskare, studenter, politiska partier och konsulter.

EU förordning 691/2011 beskriver att räkenskaperna över miljövänliga varor och tjänster bör använda redan befintliga uppgifter från nationalräkenskaper, strukturell företagsstatistik, företagsregister och andra källor. Ingen egen undersökning om miljösektorn genomförs i Sverige.

Statistik om miljöföretag utgör dock ingen egen ekonomisk aktivitet utifrån statistisk standard, som till exempel jordbruksverksamhet eller energiproduktion. Det är bara ett fåtal ekonomiska aktiviteter som direkt kan översättas som miljörelaterade, utifrån Eurostats definitioner⁴. Därför behövs data samlas in och sammanställas från olika källor.

SCB använder i huvudsak mikrodata på arbetsställen för att skatta utvecklingen av den gröna ekonomin och grön sysselsättning, skattat som miljösektorns förädlingsvärde, export, produktionsvärde samt sysselsättning. Detta kompletteras med modellskattningar inom vissa branscher, främst jordbruksnäringen (SNI A01), skogsnäringen (SNI A02) och Byggbranschen (SNI F41-43).

Bakgrunden till vald metod är att redan år 2000 började arbetet i Sverige med att bygga upp en mikrodatabas med miljöföretag när Eurostat under 1990-talet började arbeta med sektorn för miljövaror och tjänster. Mikrodatabasen har fördelarna att speciella bearbetningar av statistiken på till exempel regional nivå eller utifrån olika typer av verksamheter kan göras. På grund av delvis ändrade definitioner och nya krav från Eurostat har mikrodatabasen branscher kompletterats med andra modellskattningar för vissa branscher.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken om miljösektorn visar Sveriges ekonomiska produktion av miljövänliga varor och tjänster, det vill säga produkter för **miljöskydd** och **resurshantering**.

Miljöskydd omfattar alla aktiviteter och verksamheter som har till huvudsyfte att förebygga, minska och undanröja föroreningar och andra försämringar av miljön. De aktiviteterna och verksamheterna inbegriper alla åtgärder som vidtas för att återställa miljön efter det att den har försämrats. Aktiviteter som i och för sig har miljönytta men främst tillgodoser tekniska behov eller interna krav på hygien eller säkerhet och trygghet vid ett företag eller annan inrättning ingår inte i denna definition.

Resurshantering inbegriper bevarande, underhåll och förbättring av beståndet av naturresurser och således skydd mot utarmning.

Målstorheterna är ekonomiska mått av ovan nämnda produktion, såsom marknadsproduktion, export, förädlingsvärde samt sysselsättning. Målstorheterna skattas i huvudsak genom summeringar av uppgifterna i en databas över miljöarbetsställen. Målstorheterna bygger på sammanställningar

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/7700432/KS-GQ-16-008-EN-.pdf/f4965221-2ef0-4926-b3de-28eb4a5faf47>

av uppgifter från ett flertal datakällor där de viktigaste är Företagens ekonomi, Företagsdatabsen (FDB), Nationalräkenskaperna, BAS samt utrikeshandel med varor och tjänster.

1.2.1 Objekt och population

Statistiken baseras på ett antal datakällor som har olika intresse- respektive målpopulation. Intressepopulationen är i vid mening alla verksamheter i Sverige som producerar miljövänliga varor och tjänster. Målpopulationer och observationsobjekt definieras utifrån vad som är möjligt att mäta och vad som ska redovisas enligt gällande krav och riktlinjer inom respektive sektor.

Observationsobjekten och målpopulationen är aktiva arbetsställen i Sverige som producerar miljövänliga tjänster och varor. Målobjekten är också arbetsställen som producerar miljövänliga varor och tjänster.

Observationsobjekten och målpopulationen definieras delvis av det vägledande kompendium som tagits fram av Eurostat över vilka ekonomiska aktiviteter som ingår i statistiken om miljösektorn^{5, 6}.

Bransch (SNI 2007)/ Sektor	Intressepopulation	Målpopulation	Observationsobjekt	Källor
SNI A01-03	Samtliga verksamheter inom jordbruk, skogsbruk och fiske som producerar miljövänliga varor och tjänster.	Producenter inom ekologiskt jordbruk och dess stödaktiviteter, producenter inom ekologisk fiske och vattenbruk samt producenter inom hållbart skogsbruk.	KRAV-märkta jordbruk och fiskeföretag. Verksamhet inom ekologisk produktion och miljöcertifierad skog.	FDB. Andel ekologisk produktion enligt Jordbruksverket. Andel certifierad skog enligt Skogsstyrelsen.
SNI C10-33	Samtliga verksamheter inom tillverkningsindustrin som producerar miljövänliga varor och tjänster.	Företag som tillverkar miljövänliga varor, t.ex. isoleringsmaterial, mätutrustning för att analysera föroreningar, bioplast, utrustning för produktion av förnybar energi.	De primära observationsobjekt en är de som identifierats som miljöföretag i miljösektorn. Listan med företag uppdateras årligen från listor av företag i FDB och/eller från miljöteknik- och branschorganisationer.	Exempel på de källor som används är: FDB, IVP Swedish Cleantech Almi Invest Green Tech Climatesolver (WWF) Återvinningsindustrierna

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191549/EGSS+list+of+env+products.xlsx>

⁶ Det vägledande kompendiet täcker inte hela Sveriges miljösektor. Det är upp till varje EU-medlemsland att identifiera vilka ekonomiska aktiviteter som är relevanta för respektive land.

Bransch (SNI 2007)/ Sektor	Intressepopulation	Målpopulation	Observationsobjekt	Källor
				Svensk solenergi Nordic Cleantech Open
SNI D35	Samtliga verksamheter som producerar förnybar energi	Företag som producerar el, gas, värme och kyla från förnybara källor	Producenter av förnybar el, gas, värme och kyla	AREL årlig energistatistik (el, gas och fjärrvärme), EN0105)
SNI E37-39	Samtliga arbetsställen verksamma inom avloppsrensning, avfallshantering och sanering	Samma som intressepopulationen	Företag verksamma inom avloppsrensning, avfallshantering och sanering	Uttag från FDB utifrån arbetsställets statistiska näringsgren
SNI F41-43	Samtliga verksamheter inom byggverksamhet som tillverkar miljövänliga varor och tjänster	Ekonomiska aktiviteter inom byggverksamhet som syftar till att genomföra energieffektiviseringsåtgärder av befintliga byggnader samt byggande av lågenergihus och passivhus ⁷	De primära observationsobjekten är nybyggnation av byggnader som klassas enligt energiklass A-C.	Data från Nationalräkenskaperna, företagens ekonomi, Boverket.
SNI M70-S94	Samtliga tjänsteverksamheter som tillverkar miljövänliga tjänster	Företag som är verksamma inom t.ex. miljökonsumtionsverk samhet, miljöforskning, teknisk konsultverksamhet inom vissa miljöområden, intresseorganisationer verksamma inom miljö, drift av naturreservat	De primära observationsobjekten är de som identifierats som miljöföretag i miljösektorn. Listan med företag uppdateras årligen från listor av företag i FDB och/eller från olika miljöteknik- och branschorganisationer.	Ett urval av de källor som används är: FDB Swedish Cleantech Almi Invest Green Tech Climatesolver (WWF) Återvinningsindustrierna

⁷ Eurostat Guidance note, 2020,
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/12177560/Guidance+note+on+energy+efficiency+buildings+-+technical+note.pdf/8ab3d765-b6b7-a8b4-bef3-5ef2d5c1d145?t=1609859263907>

Bransch (SNI 2007)/ Sektor	Intressepopulation	Målpopulation	Observationsobjekt	Källor
				Svensk solenergi Nordic Cleantech Open
HIO	Samtliga verksamheter inom hushållens intresseorganisationer som producerar miljövänliga varor och tjänster	Samma som intressepopulationen	De primära observationsobjekten är de som identifierats som miljöföretag. Listan med företag uppdateras årligen.	Undersökningen Det civila samhället ⁸
Offentlig sektor	Samtliga verksamheter inom offentlig verksamhet som producerar miljövänliga varor och tjänster	Samma som intressepopulationen	Myndigheter med miljöanslag. Primärkommunala myndigheters miljöverksamhet.	Ekonomistyrningsverket Miljöräkenskaper nas statistik om miljösubventioner Räkensammandrag för kommuner

I några branschaggregat i tabellen ovan sammanfaller målpopulationerna med intressepopulationerna. I andra fall är målpopulationen definierad utifrån vad som är möjligt att mäta eller utifrån riktlinjer från Eurostat. Förutom ovan begränsningar för respektive delsektor begränsas observationsobjekten av vilka arbetsställen som finns registrerade i SCB:s företagsdatabas (FDB).

Databasen med miljöföretag uppdateras årligen med hjälp av olika indatakällor. Företagens verksamhet granskas innan de räknas in som ett miljöföretag. I många fall räknas bara delar av arbetsställets verksamhet in och företagen får då en så kallad miljöandel. Som exempel kan nämnas energiproducerande företag där bara den förnybara andelen räknas in som en del av miljösektorn. Ett annat exempel är företag som delvis sysslar med avfallshantering. Enbart den delen av arbetsställen som sysslar med avfall räknas in, förutsatt att de andra delarna inte är miljörelaterade.

Företag verksamma inom partihandel med avfallsprodukter och skrot (SNI 46.77) räknas inte som miljöföretag, då de enbart sysslar med återförsäljning av varor, enligt Eurostats definition. Inte heller företag verksamma inom finans- och försäkringsverksamhet (SNI 64-66) inkluderas i miljösektorn då de inte är del av undersökningen Företagens ekonomi, som är en av miljösektorns viktigaste datakällor.

⁸ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/naringsverksamhet/naringslivets-struktur/civila-samhallet/>

1.2.2 Variabler

Målvariablerna stämmer väl överens med intressevariablerna. Målvariablerna är:

- Produktionsvärde
- Export
- Förädlingsvärde
- Sysselsättning

Dessutom publiceras nettoomsättning. Marknadsproduktion och förädlingsvärde hämtas från Företagens ekonomi och kalibreras för att vara i linje med Nationalräkenskaperna. Sysselsättning redovisas som förvärvsarbetande och hämtas från BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus). I samband med Eurostatrapportering rapporteras också sysselsatta omräknat i heltidsekvivalenter. Nettoomsättning hämtas från undersökningen Företagens ekonomi. Export hämtas från nationalräkenskaperna och utrikeshandel med varor samt utrikeshandel med tjänster.

Produktionsvärde och förädlingsvärde

Målvariablerna estimeras för varje arbetsställe i databasen och summeras till en total för olika undergrupper. För näringslivet görs detta genom att fördela ut Sveriges totala produktionsvärde från nationalräkenskaperna utifrån observationsvariablerna produktionsvärde som finns för varje arbetsställe i Företagens ekonomi. Företagens ekonomi exkluderar dock offentlig sektor och hushållens intresseorganisationer (HIO) så vissa justeringar görs. Produktionsvärde och förädlingsvärde beräknas med en särskild modell för SNI A01, SNI A02 och SNI F41-43 där andelen ekologiskt jordbruk, certifierad skogsbruk och byggande av lågenergihus inkluderas. Gällande SNI F41-43 följer avgränsningen det metod-PM som Eurostat tagit fram⁹.

För HIO används lönesummor som observationsvariabler för att fördela ut produktionsvärde och förädlingsvärde. Inom offentlig sektor skattas produktions- och förädlingsvärdet utifrån verksamhetens kostnader. För primärkommunala myndigheter är observationsvariabeln en skattning av myndighetens produktionskostnad för miljöverksamhet via material från undersökningen Räkenskapssammandrag för kommuner. Kommunal affärsverksamhet ingår ej. För myndigheter är observationsvariabeln en motsvarande skattning men istället från Ekonomistyrningsverkets Underlag för Finansiellt Sparande. Observationsenheten för förädlingsvärdet är lön och arbetsgivaravgifter från samma källor. I samtliga fall så används bara observationsenheten som en bas för att sedan fördela ut produktions- och förädlingsvärde från Nationalräkenskaperna. Det är sedan dessa utfördelade belopp som redovisas i statistiken om miljösektorn.

Export

⁹ Eurostat Guidance note, 2020,
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/12177560/Guidance+note+on+energy+efficiency+buildings+-+technical+note.pdf/8ab3d765-b6b7-a8b4-bef3-5ef2d5c1d145?t=1609859263907>

Målvariablerna estimeras för varje arbetsställe och summeras till en total för olika undergrupper. Varuexport från utrikeshandelsstatistiken per juridisk enhet samt export från momsregistret som tjänsteexport för juridisk enhet är observationsvariabler. Målvariablerna per arbetsställe skattas med hjälp av fördelningen av sysselsatta per arbetsställe. Export beräknas med en särskild modell för SNI A01, SNI A02 och SNI F41-43 där andelen ekologiskt jordbruk, certifierad skogsbruk och byggande av lågenergihus inkluderas.

Sysselsättning

Sysselsättning estimeras från förvärvsarbetande i BAS, uppdelat på män och kvinnor. Förvärvsarbetande inhämtas per arbetsställe och summeras till en total för olika undergrupper. Sysselsättning beräknas med en särskild modell för SNI A01, SNI A02 och SNI F41-43 där andelen ekologiskt jordbruk, certifierad skogsbruk och byggande av lågenergihus inkluderas. Sysselsättning mätt som heltidsekvivalenter inhämtas från Företagens ekonomi per arbetsställe och summeras till en total för olika undergrupper inom näringslivet.

Nettoomsättning

Målvariabeln inhämtas per arbetsställe från undersökningen Företagens ekonomi och summeras till en total för olika undergrupper inom näringslivet.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som redovisas är summor per kalenderår. Ekonomiska värden redovisas i miljoner kronor. Förvärvsarbetande redovisas i tusentals personer, uppdelat på män och kvinnor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas per bransch, SNI 2007, per miljöområde samt per län. Nettoomsättning redovisas enbart per bransch.

Miljöområden utgår från CEPA/CREMA klassificeringen som Eurostat använder¹⁰. I annex I beskrivs vilka CEPA/CREMA kategorier som ingår i respektive miljöområde.

1.2.5 Referenstider

Referenstiderna är helår 2003-2022. Vid revideringar uppdateras hela tidsserien så att åren ska vara jämförbara.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten på totalnivå är svår att kvantifiera men bedöms vara god. De branscher som ekonomiskt bidrar mest till miljösektorn är företag verksamma inom bygg, energiområdet samt inom avlopps och avfall. Tillsammans bidrar de med nära tre fjärdedelar av miljösektorns totala förädlingsvärde. För dessa

¹⁰ Se Eurostats tekniska dokument för mer information om CEPA/CREMA och vad som ingår i respektive kategori.

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/12177560/CEPA+and+CRReMA+explanatory+notes+-+technical+note.pdf/b3517fb9-1cb3-7cd9-85bd-4e3a3807e28a?t=1609863934103>

branscher bedöms tillförlitligheten vara mycket god. Alla företag verksamma inom avlopps- och avfallsnäringsringar är inkluderade i databasen. Företag som är verksamma inom försörjning av energi bygger på energistatistiken för att säkerställa att alla producenter av förnybar energi är inkluderade.

Även för offentlig sektor (både kommuner och myndigheten) bedöms tillförlitligheten vara god eftersom samma indata som används av nationalräkenskaperna används. Indata inom den offentliga sektorn stäms också av mot miljöräkenskapernas statistik om miljösubventioner samt mot miljöräkenskapernas miljöskyddskostnader.

De branscher där tillförlitligheten är svårare att bedöma är tillverkningsindustri och tjänsteproducenter. Det finns inga kvantitativa skattningar av hur stor osäkerheten är men redovisade statistikvärden bedöms kunna skatta målstorheterna enligt rådande definitioner av miljösektorn. Olika utredningsprojekt genomförs löpande för att förbättra kvaliteten.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är undertäckningen av miljöföretag inom tillverkningsindustrin och tjänsteproducenter. Det finns ingen statistisk standard utifrån miljöarbete. Företag klassificeras istället utifrån sina huvudsakliga verksamheter, dvs vilka näringsgrenar de är verksamma inom. Inom vissa näringar är osäkerheten nära noll eftersom verksamheten direkt kan översättas som miljöverksamhet, till exempel inom avfallsområdet. Inom andra områden är det svårare att kartlägga miljöföretag. Det är exempelvis svårt att hitta nystartade miljöföretag, vanligen upptäcks de först när de hunnit växa, syns i media eller gått med i en branschorganisation.

Även osäkerhetskällan modellantaganden anses ha påverkan på den totala osäkerheten. Detta gäller framför allt inom näringsgren SNI A01, A02 och SNI F41-43.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Inget urval dras, samtliga objekt ingår i statistiken. Statistiken bygger på mikrodata på arbetsställen.

2.2.2 Ramtäckning

Det finns ingen kvantitativ bedömning idag över hur stora osäkerheterna kring ramtäckning är. Rampopulationen för företag verksamma inom näringslivet (SNI A01-S94) och HIO är definierad utifrån företag som finns i företagsdatabasen. Inom offentlig sektor utgörs rampopulationen av Sveriges myndigheter och kommuner.

Den största osäkerhetskällan är undertäckning av företag som inte är med i databasen över miljöföretag inom framför allt tillverkningsindustri och tjänsteproducenter. Undertäckningen kan också bestå av företag som har en felaktig branschkod.

Det finns också en risk för övertäckning av företag på grund av felaktig branschkod, nedlagda eller vilande företag samt felaktig bedömning av företagets miljöverksamhet.

För att minimera felen med under- och övertäckning omarbetas statistiken årligen. Listor med företag jämförs med hjälp av bland annat listor från branschorganisationer, sammanställningar av teknikföretag, media, samt utifrån listor av företag i företagsdatabasen (FDB) inom vissa bransch-koder. Årligen rensas inaktuella företag ut och nya tillkommer. Eftersom databasen består av nära 17 000 juridiska enheter för hela tidsserien är det inte möjligt att göra en totalgranskning av alla företag årligen. Utredningar av specifika branscher och sektorer görs istället med jämna mellanrum. Tillförlitligheten på totalnivå antas inte påverkas särskilt men för vissa branscher kan det finnas slumpmässiga effekter. Det gäller framförallt vissa branscher inom tillverkningsindustrin samt vissa tjänstenäringar.

2.2.3 Mätning

Mätning sker genom att uppgifter om arbetsställen hämtas från andra register. De variabler som samlas in från andra register används i stort utan ytterligare granskning. De register som används anses ha god kvalitet med avseende på de variabler som ingår i databasen. För mer information om kvaliteten i dessa hänvisas till dokumentation avseende respektive register.

En del uppgifter läggs in manuellt i databasen. Det gäller framförallt företagens miljöandel som i vissa fall skattas, samt bedömning av deras primära miljöområde som i EU-rapporteringen görs utifrån CEPA/CREMA klassificering. Det finns ingen kvantitativ bedömning idag över hur eventuella mätfel påverkar statistikens totala tillförlitlighet men mätning bedöms inte påverka statistikens kvalitet nämnvärt.

2.2.4 Bortfall

Statistiken om miljösektorn bygger på registerdata där det i de flesta fall föreligger uppgiftslämnarskyldighet. Påverkan på tillförlitligheten bedöms vara liten.

2.2.5 Bearbetning

Skattning av miljösektorns ekonomiska storhet baseras på flera olika datakällor. Granskning görs på både mikro- och makronivå för att undvika felaktig bearbetning. Den statistik som publiceras är summeringar av data för arbetsställen och risken för felräkningar är därmed små.

Rimlighetsbedömningar utifrån miljösektorn andel av den totala ekonomin genomförs. Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bedöms vara förhållandevis liten.

2.2.6 Modellantaganden

Beräkningar för SNI A01, SNI A02 och SNI F41-43 bygger på modellberäkningar. För SNI A01 baseras antaganden på ekologisk produktion i Sverige.¹¹ Data hämtas från Jordbruksverkets statistikdatabasen, under rubriken Ekologisk produktion. För SNI A02 baseras antaganden på certifierad skog i Sverige. För byggbranschen, SNI F 41-43, bygger modellantaganden på nybyggnation av bostäder enligt energiklass A-C. För

¹¹ Statistiken omfattar ekologisk produktion enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter.

alla tre branscherna, SNI A01, SNI A02 och SNI F41-43 gäller att aktivitetsdata används för att beräkna en miljöandel som appliceras till ekonomiska värden. Detta bedöms ha viss påverkan på den totala osäkerheten, framförallt för dessa branscher. I den mån det finns följer modellantagandena de internationella riktlinjer som finns över vad som bör inkluderas i miljösektorn.

En viss typ av antaganden görs också som skulle kunna beskrivas som modellantaganden. Det gäller beräkning av arbetsställets andel av totaler som kommer från nationalräkenskaperna och från utrikeshandeln med varor och tjänster. Till exempel så används fördelningar från företagets ekonomi samt från BAS för att tillskriva arbetsställets andelar av den totala ekonomin. Bakgrunden är att statistiken om miljösektorn ska följa nationalräkenskapernas redovisningsgrupper och variabler så långt det är möjligt. Inom nationalräkenskaperna finns dock inte data på mikronivå och därför görs ovan beskrivna kalibreringar utifrån andra indatakällor där mikrodata är tillgängligt. Detta innebär att det på mikro-nivå finns ett fåtal observationer där produktionsvärden blir mindre än förädlingsvärden. På aggregerad nivå uppstår detta problem sällan och jämförbarheten i målvariabler anses god.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik publiceras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

För närvarande publiceras statistiken årligen i september. Framställningstiden är ungefär tjugo månader från sista året i referensperioden.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras en gång per år. Uppgiftsinsamlingen för senaste referensåret i tidsserien sker ungefär ett år efter det att statistiken publiceras. Insamlingen av data är beroende av de andra indatakällorna. Till exempel behövs färdiga estimeringar från undersökningen Företagens ekonomi som vanligtvis publiceras i maj månad.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt plan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s hemsida¹² och i Statistikdatabasen¹³.

¹² www.scb.se/mi1301

¹³

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_MI_MI1301_MI1301D/Miljos_ektorBrGrp/?rxid=3ddd922e-2d89-4108-af3d-32e907fdf932

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheten till ytterligare statistik begränsas av sekretessen. Efter prövning av sekretess kan SCB i möjligaste mån tillhandahålla data eller underlag vid förfrågan. Specialbearbetningar av mikrodata kan eventuellt utföras på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av webbsidor med tabeller på SCB:s webbplats¹⁴ samt i form av tabeller i SCB:s statistikdatabas.

4.4 Dokumentation

Detta dokument utgör den huvudsakliga dokumentationen av statistiken om miljösektorn.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tid är generellt god. Statistiken tas fram utifrån Eurostats riktlinjer och metoder och definitioner är konsistenta över alla referensår. Möjligheten att revidera hela tidserien vid behov gör dessutom att jämförbarheten kan bibehållas trots att nya företag läggs till, tas bort eller annat underlag för statistiken förändras. Generellt är dock osäkerheten större för tidigare år än för de senaste.

Täckningen av miljöföretag i databasen ses över med jämna mellanrum för att säkerställa att relevanta företag är inräknade och att icke relevanta företag rensas bort. Även den miljöandel som företagen tillskrivs ses över med jämna mellanrum.

I många branscher har en kombinerad ansats tagits fram för miljöproduktionen vid produktionsåren 2023 och 2024. Tidigare fanns det bara en aktivitetsansats, men nu används även en produktansats. Det innebär att företag som har en produktion av ett antal miljöprodukter inkluderas även om de inte tillhör en specifik näringsgren. Det innebär i sin tur att populationen har utökats. Detta är till viss del också en förklaring till ökningarna i några av branscherna i produktionsåret 2023 och 2024 jämfört med föregående år.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Generellt är jämförbarheten mellan olika undergrupper, till exempel bransch, mycket god. Täckningen i de olika branscherna kan dock variera. På regional nivå är jämförbarheten god eftersom samma indatakällor används för att beräkna miljösektorn oavsett vilken region som avses.

Under 2014 reglerades insamlingen så att samtliga EU-länder måste rapportera in statistik på miljösektorn till Eurostat. Än så länge använder många länder olika metoder för att skapa statistiken; enkäter, register och makroekonomisk statistik. Detta gör att de internationella jämförelser som kan göras fortfarande är begränsade. Vissa länder har även valt att inkludera

¹⁴ www.scb.se/mi1301

aktiviteter som ligger utanför den internationella definitionen av miljösektorn för att statistiken bättre ska passa nationella behov av information. Metodmässigt ligger Nederländernas statistik på miljösektorn närmast Sveriges eftersom även där används framförallt en registerbaserad ansats. Det betyder att annan befintlig statistik och administrativa register återanvänds, det finns ingen separat miljösektorenkät.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken använder samma grundregister och till stor del samma variabler som annan företagsstatistik som produceras på SCB. Dessutom har statistiken bearbetats för att stämma överens med nationalräkenskapernas avgränsningar och definitioner. Samanvändbarheten bedöms därför vara bra.

Det pågår också ett arbete att öka sammanvändbarheten av miljösektorn med andra moduler inom miljöräkenskaperna.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen är överlag god. Mindre avvikelser kan förekomma på grund av avrundning.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken om miljösektorn tillhör Sveriges Officiella Statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

SCB ansvarar för bevarande och gallring.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras på EU-nivå. Förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper fastställer en rättslig ram för att sammanställa

harmoniserade europeiska miljöräkenskaper. Målet med förordningen är att göra det lättare att jämföra miljöräkenskaper i EU-länderna och uppmana till miljörelaterade uppgifter som är förståeliga och tillgängliga. I förordning (EU) nr 691/2011 omfattas statistik över räkenskaperna för miljösektorn (Environmental goods and services sector – EGSS) och regleras statistikens innehåll. Under 2014 antogs EU-förordningen 538/2014 som reglerar en årlig rapportering av statistiken till Eurostat. Under 2022 ändrades förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper genom kommissionens delegerade förordning 0125/2022.

Statistikens utformning och definitioner är fastställda i Eurostats manual The environmental Goods and Services Sector accounts - Handbook, (2016).

F Historik

OECD och Eurostat började under 1990-talet att arbeta med sektorn för miljövaror och tjänster. Resultatet av det arbetet blev en manual för datainsamling och analys, vilken publicerades 1999. Statistiska centralbyrån (SCB) har sedan 2000 tagit fram statistik över Sveriges miljösektor med hjälp av miljöföretagsdatabasen. Arbetet har till stor del baserats på OECD:s och Eurostats manual. Nuvarande tidsserie börjar från 2003.

Under 2014 antogs EU-förordningen 538/2014 som reglerar en årlig rapportering av statistiken till Eurostat. Dessförinnan hade insamling skett frivilligt. I samband med antagandet av EU-förordningen beslutades att statistiken på Miljösektorn skulle bli en del av Sveriges officiella statistik (SOS).

Vid alla större förändringar har resultaten reviderats bakåt för hela tidsserien från 2003. Följande större förändringar har gjorts sedan 2003:

- Från och med 2005 baseras statistiken på arbetsställen istället för juridisk enhet.
- Fram till 2008 särredovisades de sekundära miljöarbetsställena, d v s de med lägre än 50 procent miljöverksamhet. Nu redovisas istället ett totalresultat för hela den svenska miljösektorn, genom att en andel läggs till de sekundära arbetsställena. Andelen indikerar hur stor del av arbetsstället som har en miljöverksamhet.
- Under 2009 fattade Eurostat beslut om en ny manual. En förändring är att miljöområdet dricksvattenproduktion (SNI2002-kod 41) inte längre är inkluderat i miljösektorn. SCB införde redan till publiceringen i december 2008 denna förändring och har tagit bort SNI 41 (SNI 2002) från alla årens resultat.
- 2012 viktiga delar av produktionsprocessen som inläsning av data, beräkningar av skattningar och sammanställning av tabellresultat automatiseras genom programmering för att undvika fel i manuell datahantering.
- 2015 genomfördes en revidering av hela tidserien i syfte att lägga till nya företag och arbetsställen även bakåt i tiden.
- 2015 blev även statistiken på miljösektorn en del av Sveriges officiella statistik.

- 2016 har Eurostat uppdaterat manualen för miljösektorn. Statistiken har med det en tydligare koppling till räkenskapssystemet och nationalräkenskaperna. Utvecklingsarbete pågår för att den svenska miljösektorstatistiken ska ha mer samband med nationalräkenskaperna.
- 2017 Statistik om miljösektorn redovisas även i statistikdatabasen.
- 2017-2018 har SCB bedrivit ett stort utvecklingsarbete med statistiken om miljösektorn för att statistiken bättre ska stämma överens med och gå att jämföra med nationalräkenskaperna. Nya variabler som förädlingsvärde, produktionsvärde och nettoomsättning redovisas nu. Hela tidsserien har reviderats.
- 2019. Uppdatering av CEPA/CREMA klassificering i enlighet med Eurostat-manual. Uppdaterad databas gällande framförallt jordbruk, elbilsproducenter, solcellsproducenter, miljökonsulter. Även uppdatering av företag verksamma inom naturturism. Även utredning och exkludering av företag som tidigare varit en del av miljösektorn, men inte är det längre, det gäller t.ex. företag verksamma inom partihandel, fastighetsförvaltning samt anläggningsarbeten.
- 2021: Under 2021 har uppdateringar av estimeringar av SNI A02 och SNI F41-43 genomförts. Istället för att utgå från mikrodata har en makromodell använts som estimerar värdet av certifierad skogsbruk och byggande av lågenergihus inkluderas. Detta på grund av nya krav och riktlinjer från Eurostat.
- 2022 har en uppdatering av företag genomförts inom SNI D35. Förutom vilka företag som ska ingå här även miljöandelar justeras för tidsserien 2016-2020. Det har även skett revideringar av skogsbranschens SNI A02

ekonomiska värden på grund av uppdateringar i skogsräkenskaper som används för att skatta andelen förnybar energi från skogen.

-2024 Nya data har använts för att justera för nationella data för produktionsvärde, förädlingsvärde, vilket har lett till förbättringar i beräkningarna. Detta beroende på omläggning av företagsdata i de ekonomiska undersökningarna. Vi har gått från att ta statistik på företagsenhet till statistik för verksamhetsenhet. Verksamhetsenhet är en uppdelning av företagsenheten baserad på näringsgren.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Fredrik Kanlen

E-post	fredrik.kanlen@scb.se
Telefon	010-479 46 55

Annex 1 – miljöområden och CEPA/CREMA

Tabellerna nedan beskriver vilka CEPA/CREMA kategorier som ingår i respektive miljöområde samt en beskrivning av CEPA/CREMA-kategorierna¹⁵.

Tabell 1 - Koppling mellan miljöområde och CEPA/CREMA

Miljöområde	CEPA/CREMA
Luft och klimat	CEPA 1
Avloppshantering	CEPA 2
Avfallshantering	CEPA 3
Mark och biodiversitet	CEPA 4, CEPA 6, CREMA 12
Buller, vibrationer och strålning	CEPA 5, CEPA 7
Miljökonsult och övrig	CEPA 8, CEPA 9, CREMA 15, CREMA 16
Vattenhantering	CREMA 10
Hållbar skog	CREMA 11A
Materialåtervinning	CREMA 11B, CREMA 13C, CREMA 14
Förnyelsebara energikällor	CREMA 13A
Energibesparingsåtgärder	CREMA 13B

Tabell 2 - Beskrivning av CEPA/CREMA (på engelska)

CEPA 1	Protection of ambient air and climate
CEPA 2	Wastewater management
CEPA 3	Waste management
CEPA 4	Protection and remediation of soil and water
CEPA 5	Noise and vibration abatement
CEPA 6	Protection of biodiversity and landscapes
CEPA 7	Protection against particle radiation
CEPA 8	Research and development
CEPA 9	Other environmental protection activities

¹⁵ Mer information om vad som ingår i respektive CEPA/CREMA kategori finns här:
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/12177560/CEPA+and+CREMA+explanatory+notes+-+technical+note.pdf/b3517fb9-1cb3-7cd9-85bd-4e3a3807e28a?t=1609863934103>

CREMA 10	Management of water
CREMA 11A	Sustainable management of forest areas
CREMA 11B	Minimisation of the intake of forest resources
CREMA 12	Management of wild flora and fauna stocks
CREMA 13A	Production of energy from renewable sources
CREMA 13B	Heat/energy saving and management
CREMA 13C	Minimisation of the intake of fossil energy resources as raw material
CREMA 14	Management of minerals
CREMA 15	Research and development activities for resource management
CREMA 16	Other resource management activities